

32000D0508

L 63/1

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

10.3.2000

**ID-DEĊIŻJONI Nru 508/2000/EC TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
ta' l-14 ta' Frar 2000
li tistabbilixxi l-programm Kultura 2000**

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel inċiż ta' l-Artikolu 151(5) tiegħu,

Wara li kkunsidraw l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kumitat tar-Reġpjuni ⁽²⁾,

Waq t li jaġixxu skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 251 tat-Trattat, fid-dawl tat-test kongunt approvat mill-Kumitat ta' Kon-
ċiljazzjoni tad-9 ta' Diċembru 1999 ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Il-kultura għandha valur intrinsiku importanti għall-poplu kollu fl-Ewropa, hija element essenzjali għall-integrazzjoni Ewropea u tikkontibwixxi għall-affermazzjoni u l-vitalità tal-mudell Ewropew ta' soċjetà u l-influwenza tal-Komunità fuq ix-xena internazzjonali.
- (2) Il-kultura hija kemm fattur ekonomiku u fattur fl-integrazzjoni soċjali u ċittadinanza; għal din ir-raġuni din għandha rwol importanti biex tilhaq l-isfidi l-godda li jiffaċċaw il-Komunità, bħal globalizzazzjoni, soċjetà ta' informazzjoni, koeżjoni soċjali u l-holqien ta' impigi.
- (3) Bil-hsieb li jintlahqu dawn il-htigiet ta' dimensjoni kulturali fl-Unjoni Ewropea, il-Komunità għandha tagħti kont ta' l-aspetti kulturali fl-azzjonijiet tagħha taht id-disposizzjonijiet tat-Trattat minbarra l-Artikolu 151, b'mod partikolari sabiex tirrispetta u tippromwovi d-diversità tal-kulturi tagħha; f'dan il-kuntest, il-Kummissjoni għandha tinkoraġġixxi t-tixrid ta' informazzjoni dwar l-opportunitajiet għall-industriji

kulturali fil-Fondi Strutturali, skond ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1260/1999 tal-21 ta' Ġunju 1999 li jip-preskrivi d-disposizzjonijiet ġenerali dwar il-Fondi Strutturali ⁽⁴⁾, u twettaq studji għal dan il-ghan.

- (4) Minhabba l-importanza dejjem tikber tal-kultura fis-soċjetà Ewropea u l-isfida li titfaċċa l-Komunità mall-bidu tal-21 sekl, huwa importantu li tiżdied l-effettività u l-konsistenza tal-miżuri tal-Komunità fil-qasam kulturali billi tipproponi qafas ta' gwida waħdiena u ta' programmar għall-perjodu 2000 sa l-2004, waqt li żżomm f'mohħha l-htieġa għal politika konċernata tal-Komunità biex jin-ghata konr akbar għall-kultura; f'dan ir-rigward, id-Deciżjoni tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 1997 fir-rigward tal-futur ta' l-azzjoni kulturali Ewropea ⁽⁵⁾ titlob lill-Kummissjoni biex tagħmel proposti bil-hsieb li jiġi stab-bilit strument waħdieni għall-ipprogrammar u l-iffinanzjar immirat lejn l-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 151 tat-Tratta.
- (5) Jekk iċ-ċittadini jagħtu l-appoġġ shih tagħhom għal, u jip-partecipaw bis-shih fi, l-integrazzjoni Ewropea, għandu jit-qieghed aktar enfasi fuq il-valuri u l-għeruq komuni kulturali tagħhom bħala element prinċipali ta' l-identità tagħhom u s-shubija tagħhom ta' soċjetà imsejjsa fuq il-helsien, id-demokrazija, t-tolleranza u s-solidarjetà; għandu jinkiseb bilanċ aħjar bejn l-aspetti ekonomiċi u kulturali tal-Komunità, sabiex dawn l-aspetti jkun jistgħu jikkomplementaw u jsostnu lil xulxin.
- (6) It-Trattat jikkonferixxi r-responsabbiltà fuq l-Unjoni Ewro-pea għall-holqien ta' unjoni li dejjem tressaq viċin fost il-popli ta' l-Ewropa u biex tikkontibwixxi it-tkabbir tal-kulturi ta' l-Istati Membri, waqt li tiġi rispettata d-diversità nazzjonali u reġjonali tagħhom u fl-istess waqt iġġib 'l qud-diem il-wirt kulturali komuni; għandha tingħata attenzjoni speċjali għall-haesien tal-posizzjoni tal-kulturi ż-żgħar Ewropew u lingwi li huma anqas mitkellma.
- (7) Il-Komunità hija konsegwentement kommissa biex taħdem lejn l-iżvilupp ta' zona kulturali komuni għall-poplu Ewropew, li jkun miftuħ, varjat u msejjes fuq il-prinċipju tas-sussidjarjetà, kooperazzjoni bejn dawk kollha nvoluti fis-settur kulturali, il-promozzjoni ta' qafas leġislativ li jwassal għal attivitajiet kulturali u li jiżgura rispett għad-diversità kulturali, u l-integrazzjoni tad-dimensjoni kulturali fil-politika tal-Komunità kif hemm provdut fl-Artikolu 151(4) tat-Trattat.

⁽¹⁾ ĠU C 211, 7.7.1998, p. 18

⁽²⁾ ĠU C 51, 22.2.1999, p. 68.

⁽³⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-5 ta' Novembru 1998 (ĠU C 359, 23.11.1998, p. 28), Posizzjoni Komuni tal-Kunsill tat-28 ta' Ġunju 1999 (ĠU C 232, 13.8.1999, p. 25) u Deciżjoni tal-Parlament Ewropew tat-28 ta' Ottubru 1999 (għada mhux ippublikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Deciżjoni tal-Kunsill ta' l-24 ta' Jannar 2000 u Deciżjoni tal-Parlament Ewropew tat-3 ta' Frar 2000.

⁽⁴⁾ ĠU L 161, 26.6.1999, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU C 305, 7.10.1997, p. 1.

- (8) Biex titqajjem iż-żona kulturali komuni għall-poplu Ewropew, huwa essenzjali li jiġu nkoragġiti attivitajiet kreattivi, li jiġi promoss wirt kulturali b'dimensjoni Ewropea, tiġi nkoragġita kuxjenza komuni għall-kultura u l-istorja tal-popli ta' l-Ewropa u jiġu sostnuti skambji kulturali bil-hsieb li jittejjeb it-tixrid tal-għerf u jiġu stimolati l-kooperazzjoni u attivitajiet kreattivi.
- (9) Hemm il-htieġa, f'dan il-kuntest, li tiġi promossa kooperazzjoni akbar ma' daww imdahhla f'attivitajiet kulturali billi jiġi mħajra biex jidhlu f'patti ta' ftehim ta' kooperazzjoni għall-implimentazzjoni ta' proġetti konġunti, biex isostnu aktar mill-qrib il-miżuri mmirati li għandhom profil għoli Ewropew, li jiġi provdut sostenn għal miżuri speċifiċi u inovattivi u biex jiġu nkoragġiti skambji u djalogu fuq temi magħżula ta' interess Ewropew.
- (10) Il-programmi kulturali Kaljedoskopju, Ariane u Raphael stipulati, rispettivament, fid-Deciżjoni Nru 719/96/KE ⁽¹⁾, fid-Deciżjoni Nru 2085/97/KE ⁽²⁾ u fid-Deciżjoni Nru 2228/97/KE ⁽³⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill immarkaw l-ewwel stadju pożittiv fl-implimentazzjoni ta' l-azzjoni tal-Komunità swar il-kultura; iżda, l-isforzi kulturali tal-Komunità għandhom jiġu simplifikati u rinforzati fuq il-bażi tar-riżultati ta' l-evalwazzjoni u l-kisbiet tal-programmi msemmija hawn fuq.
- (11) Skond il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Agenda 2000", l-effettività tal-miżuri fil-livell tal-Komunità għandha tiżdied, notevolment billi jiġu konċentrati r-riżorsi disponibbli għall-politika nterna, inkluża azzjoni kulturali.
- (12) Inkisbet esperjenza konsiderevoli, partikolarment permezz ta' l-evalwazzjoni ta' l-ewwel programmi kulturali, il-konsultazzjoni fuq firxa wiesgħa tal-partijiet kollha interessati u r-riżultati tal-Forum Kulturali ta' l-Unjoni Ewropea miżmum fid-29 u fit-30 ta' Jannar 1998.
- (13) L-attivitajiet kulturali tal-Komunità għandhom jagħtu kont tan-natura speċifika, u bħala riżultat il-htigiet speċjali, ta' kull żona kulturali.
- (14) Il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew f'Copenhagen fil-21 u t-23 ta' Ġunju 1993 talba għall-ftuh ta' programmi tal-Komunità lill-pajjiżi ta' l-Ewropa ċentrali u tal-lvant li ffirmaw Patti ta' Ftehim ta' Assoċjazzjoni; il-Komunità ffirmat, ma' xi pajjiżi terzi, Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni li fihom klawżola dwar il-kultura.
- (15) Din id-Deciżjoni għalhekk tistabbilixxi strument waħdieni ta' finanzjar u pprogrammar għall-kooperazzjoni kulturali, msejjah "programm Kultura 2000", għall-pejodu mill-1 ta' Jannar 2000 sal-31 ta' Diċembru 2004.
- (16) Din id-Deciżjoni tistipula għat-tul ta' żmien kollu tal-programm qafas finanzjarju li jikkostitwixxi l-punt prinċipali ta' referenza, skond it-tifsira tal-punt 33 tal-Ftehim Interistituzzjonali bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 1999 dwar id-dixxiplina tal-baġit u t-titjib fil-proċedura tal-baġit. ⁽⁴⁾
- (17) Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deciżjoni għandhom jiġu adottati skond id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tippreskrivi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implimentazzjoni konfertiti fuq il-Kummissjoni. ⁽⁵⁾
- (18) Skond il-prinċipji tas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità stabbiliti bl-Artikolu 5 tat-Trattat, billi l-ghanijiet ta' din l-azzjoni ma jistgħux jinkisbu suffiċjentement mill-Itati Membri, jistgħu għalhekk, minhabba d-daqs jew l-effetti ta' l-azzjoni proposta, jinkisbu aħjar mill-Komunità; din id-Deciżjoni hija limitata għall-minimu meħtieġ għall-ksib ta' daww l-ghanijiet u ma tmurx 'l hinn minn dak li huwa meħtieġ għal dak il-ghan.
- (19) Il-programm Kultura 2000 għandu jkun l-uniku programm li jithaddem mis-sena 2000 fil-qasam tal-kultura; għalhekk id-Deciżjoni Nru 2228/97/KE għandha titfassar,

IDDE-IEDEW KIF ĠEJ:

Artikolu 1

Tul ta' żmien u ghanijiet

Strument waħdieni ta' finanzjament u programmar għall-kooperazzjoni kulturali, hawnhekk iżjed 'l quddiem imsejjah il- "programm Kulturali 2000", huwa b'dan stabbilit għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 200 sal-31 ta' Diċembru 2004.

Il-programm Kultura 2000 għandu jikkontribwixxi għall-promozzjoni ta' żona kulturali komuni għall-popli Ewropej. F'dan il-kuntest, dan għandu jsostni l-kooperazzjoni bejn artisti kreattivi, operaturi kulturali, promoturi privati u pubbliċi, l-attivitajiet ta' retikolari kulturali, u msieħba oħrajn kif ukoll l-istituzzjonijiet kulturali ta' l-Istati Membri u Stati oħrajn li jipparteċipaw sabien jinkisbu l-ghanijiet li ġejjin:

- promozzjoni ta' djalogu kulturali u ta' għerf komuni tal-kultura u l-istorja tal-popli Ewropej;
- promozzjoni ta' kreattività u t-tixrid transnazzjonali ta' kultura u ċ-ċaqliq ta' artisti, kreaturi u operaturi kulturali u professjonisti oħrajn u x-xogħlijiet tagħhom, b'enfasi qawwi fuq popli żgħar u soċjalment żvantaġġati u dwar diversità kulturali;
- il-prominenza ta' diversità kulturali u l-iżvilupp ta' forum godda ta' espressajoni kulturali;

⁽¹⁾ ĠU L 99, 20.04.1996, p. 20.

⁽²⁾ ĠU L 291, 24.10.1997, p. 26.

⁽³⁾ ĠU L 305, 8.11.1997, p. 31.

⁽⁴⁾ ĠU C 172, 18.6.1999, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23.

- (d) il-qsim u prominenza, flivell Ewropew, tal-wirt komuni kulturali ta' sinjifikanza Ewropea; it-tixrid ta' teknika u l-promozzjoni ta' prattiċi tajba li jikkonċernaw il-konservazzjoni u s-salvagrad tagħhom;
- (e) li jinghata kont tar-rwol tal-kultura fl-iżvilupp soċjoekonomiku;
- (f) it-trawwim ta' djalogu interkulturali u skambju komuni bejn kulturi Ewropew u mhux Ewropej;
- (g) l-għarfien esplicitu tal-kultura bħala fattur ekonomiku u bħala fattur fl-integrazzjoni soċjali u ċ-ċittadinanza;
- (h) aċċess imtejjeb għall-u parteċipazzjoni fil-kultura ta' l-Unjoni Ewropea għall-akbar numru possibbli ta' ċittadini.

Il-programm Kultura 200 għandu jtejjeb r-rabta effettiva b'miżuri implimentati taħt politika oħra tal-Komunità li għandha implikazzjonijiet kulturali.

Artikolu 2

Tipi ta' azzjonijiet kulturali u grajjiet

L-għanijiet elenkati fl-Artikolu 1 għandhom jinkisbu permezz tal-mezzi li ġejjin:

- (a) azzjonijiet speċifiċi inovattivi u/jew sperimentali;
- (b) azzjonijiet integrati koperti b'Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni strutturati, multiannwali;
- (ċ) grajjiet speċjali kulturali b'dimensjoni Ewropea u/jew internazzjonali.

L-azzjonijiet u l-miżuri tagħhom ta' implimentazzjoni huma deskritti fl-Anness I. Dawn huma vertikali (li jikkonċernaw qasam kulturali wiehed) jew orizzontali (li jassoċjaw diversi oqsma kulturali).

Artikolu 3

Baġit

Il-qafas finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-programm Kultura 2000 għall-perjodu msemmi fl-Artikolu 1 huwa b'dan iffissat bħala Ewro 167 miljun.

L-appropriazzjonijiet annwali għandhom ikunu awtorizzati mill-awtorità tal-baġit fil-limiti tal-perspettiva finanzjarja.

Artikolu 4

Implimentazzjoni

1. Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni li jirrelataw mal-kwistjonijiet elenkati hawn taħt għandhom ikunu adottati skond il-proċedura ta' amministrazzjoni msemmija fl-Artikolu 5(2):

- (a) il-prijoritajiet u l-linji gwida ġenerali għall-miżuri kollha deskritti fl-Anness I u l-programm annwali li jirriżulta minnhom,
- (b) il-bilanċ ġenerali bejn l-azzjonijiet kollha,
- (ċ) ir-regoli ta' l-għażla u l-kriterji għat-tipi varji ta' proġett deskritti fl-Anness I, Azzjonijiet I.1, I.2 u I.3,
- (d) is-sostenn finanzjarju li għandu jiġi provdut mill-ammonti tal-Komunità, it-tul ta' żmien, it-tqassim u l-benefiċjarji,

- (e) il-proċeduri dettaljati għall-immonitorjar u l-evalwazzjoni ta' dan il-programm, flimkien mal-konklużjonijiet tar-rapport ta' stima li hemm provvedimrent dwaru fl-Artikolu 8 u kull miżura oħra li tagħgusta mill-gdid il-programm Kultura 2000 li tirriżulta mir-rapport ta' stima.

2. Il-miżuri meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni li jirrelataw mal-kwistjonijiet l-oħra kollha għandhom ikunu adottati skond il-proċedura ta' konsulenza msemmija fl-Artikolu 5(3).

Artikolu 5

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġhuna minn Kumitat.
2. Kull fejn issir riferenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 4 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom jghoddu, wara li jinghata kont tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Il-perjodu msemmi fl-Artikolu 4(3) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun iffissat bħala wiehed ta' xahrejn.

3. Kull fejn issir riferenza għal dan il-paragrafu, l-Artikoli 3 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandhom jghoddu, wara li jinghata kont tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

4. Il-Kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu ta' proċedura.

Artikolu 6

Konsistenza u komplementarjetà

Fl-implimentazzjoni tal-programm Kultura 2000, il-Kummissjoni għandha, b'kooperazzjoni ma' l-Istati Membri, tiżgura l-konsistenza kolloxx ma' kolloxx u l-komplementarjetà mal-politika rilevanti tal-Komunità u azzjonijiet li jkollhom impatt fuq il-qasam tal-kultura. Dan jista' jinvolvi l-possibbiltà li jiġu nklużi proġetti komplementari ffinanzjati minn programmi oħrajn tal-Komunità.

Artikolu 7

Pajjiżi terzi u organizzazzjonijiet internazzjonali

Il-programm Kultura 2000 għandu jkun miftuħ għall-partecipazzjoni mill-pajjiżi taż-Żona Ekonomika Ewropea u wkoll għall-partecipazzjoni minn ipru u l-pajjiżi assoċjati ta' l-Ewropa ħentrali u tal-lvant skond il-kondizzjonijiet preskritti fil-Patti ta' Ftehim ta' Assoċjazzjoni jew fil-Protokoll addizzjonali għall-Patti ta' Ftehim ta' Assoċjazzjoni li jirrelataw mal-partecipazzjoni fi programmi tal-Komunità konklużi jew li għandhom ikunu konklużi ma' daww il-pajjiżi.

Il-programm Kultura 2000 għandu jippermetti l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi oħrajn li kkonkludew Patti ta' Ftehim ta' Assoċjazzjoni jew Kooperazzjoni li jkun fihom klawżoli kulturali, fuq il-bażi ta' fondi addizzjonali magħmula disponibbli skond proċeduri li għandhom jiġu miftiehma mal-pajjiżi in kwistjoni.

Il-programm Kultura 2000 għandu jippermetti azzjoni kongunta ma' organizzazzjonijiet internazzjonali kompetenti fil-qasam tal-kultura, bħall-UNESCO jew il-Kunsill ta' l-Ewropa, fuq il-bażi ta' kontribuzzjonijiet kongunti u skond ir-regoli varji li jipprevalu f'kull istituzzjoni jew organizzazzjoni għar-realizzazzjoni ta' l-azzjonijiet kulturali u l-grajjiet elenkati fl-Artikolu 2.

Artikolu 8

Evalwazzjoni u monitorjar

Mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2002 il-Kummissjoni għandha tippresenta lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regġuni rapport dettaljat ta' stima dwar ir-riżultati tal-programm Kultura 2000, wara li jingħata kont ta' l-għanijiet tiegħu, u akkumpanjat fejn mehtieg bi proposta biex tiġi emendata din id-Deċiżjoni.

Mat-tlestija tal-programm Kulturali 2000, il-Kummissjoni għandha tippresenta rapport dwar l-implimentazzjoni tiegħu lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regġuni. Barra minn dan, il-Kummissjoni għandha tippresenta kull sena rapport qasir li jimmonitorja is-sitwazzjoni ta' l-implimentazzjoni tal-programm Kultura 2000 lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat tar-Regġuni.

Dawn ir-rapporti ta' stima għandhom jenfasizzaw b'mod partikolari il-holqien ta' valur miżjud, partikolarment ta' natura kulturali, u l-konsegwenzi soċjoekonomiċi tas-sostenn finanzjarju tal-Komunità.

Artikolu 9

Thassir

Id-Deċiżjoni Nru 2228/97/KE għandha tiġi mħassra b'effett mill-1 ta' Jannar 2000.

Artikolu 10

Bidu fis-sehh

Din id-Deċiżjoni għandha tidhol fis-sehh fid-data tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej.

Hija għandha tghodd mill-1 ta' Jannar 2000.

Magħmul fi Brussel, fl-14 ta' Frar 2000.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

N. FONTAINE

Għall-Kunsill

Il-President

J. GANA

ANNEX I

ATTIVITAJIET U MIŻURI TA' IMPLIMENTAZZJONI GHALL-PROGRAMM KULTURA 2000

I. Deskrizzjoni ta' azzjonijiet u ġrajiet

I.1. *Azzjonijiet speċifiċi inovattivi u/jew sperimentali*

Kull sena l-Komunità għandha ssostni attivitajiet u proġetti mwettqa bi shab jew fil-forom ta' retikolati. Dawn il-proġetti għandhom jinvolvu operaturi minn ta' l-anqas tlett Stati li jipparteċipaw fil-programm Kultura 2000, fuq il-bażi ta' prijoritajiet definiti wara konsultazzjoni mal-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 5, minghajr preġudizzju li ssir offerta ta' parteċipazzjoni fil-programm lill-pajjiżi assoċjati skond il-proċedura maħsuba fl-Artikolu 7. Dawn l-azzjonijiet għandhom ikopru fil-prinċipju perjodu ta' sena waħda li jista' jiġi mtawwal għal sentejn supplimentari. Dawn l-azzjonijiet vertikali (li jikkonċernaw qasam kulturali wiehed) jew azzjonijiet orizzontali (li jassoċjaw diversi oqsma kulturali) għandhom ikunu inovattivi u/jew sperimentali u jimmiraw primarjament biex jagħmlu dan li ġej:

- (i) iqegħdu l-enfasi prinċipali fuq l-iffaċilitar ta' l-aċċess għall-kultura u fuq parteċipazzjoni kulturali aktar wiesa' mill-poplu fl-Ewropa, fid-diversità kollha tagħhom soċjali, reġjonali u kulturali, b'mod partikolari żaġġżagħ u dawk l-artar mhux privileġġati;
- (ii) ihajjru l-emerġenza u l-firxa ta' forom godda ta' espressjoni, fi hdan u flimkien ma' oqsma kulturali tradizzjonali (bħal musika, l-arti tal-palk, l-arti tal-plastik u viżwali, fotografija, arkitettura, letteratura, kotba, qari, il-wirt kulturali nkluz il-pajsaġġ kulturali u kultura tat-tfal);
- (iii) isostnu proġetti mmirati li jtejjbu l-aċċess għall-kotba u l-qari, kif ukoll tahrig ta' professjonisti li jahdmu fil-qasam;
- (iv) isostnu proġetti ta' kooperazzjoni mmirati li jikkonservaw, jaqsmu jenfasizzaw u jissalvagwadaw, fil-livell Ewropew, il-wirt komuni kulturali ta' sinjifikat Ewropew;
- (v) isostnu l-holqien ta' prodotti multimedja, imfassla biex jilhq u l-htigiet ta' pubbliku differenti, u b'hekk jagħmlu aktar viżibbli u aċċessibbli għal kulhadd il-holqien artistiku Ewropew;
- (vi) ihajjru inizjattivi, diskussjonijiet u kooperazzjoni bejn operaturi kulturali u soċjokulturali li jahdmu fil-qasam ta' l-integrazzjoni soċjali, speċjalment integrazzjoni taż-żagħżagħ;
- (vii) irawwmu djalogu interkulturali u skambju reciproku bejn kulturi Ewropej u oħrajn, b'mod partikolari billi jhajjru kooperazzjoni dwar suġġetti ta' interess komuni bejn istituzzjonijiet kulturali u/jew operaturi oħrajn fl-Istati Membri u dawk l-pajjiżi terzi;
- (viii) jippromwovu t-tixrid ta' ġrajiet kulturali hajjin bl-użu ta' teknoloġiji godda tas-soċjetà ta' l-informazzjoni.

Is-sostenn tal-Komunità ma għandux jisboq is-60 % tal-baġit għal azzjoni speċifika. Fil-parti l-kbira tal-każi dan is-sostenn ma għandux ikun anqas minn Ewro 50 000 u mhux aktar minn Ewro 150 000 fis-sena.

I.2. *Azzjonijiet integrati koperti b'patti ta' ftehim ta' kooperazzjoni kulturali strutturali, transnazzjonali multiannwali*

Il-programm Kultura 2000 għandu jinkoraġġixxi relazzjonijiet aktar mill-qrib u xogħol kongunt billi jsostni retikolati kulturali u, b'mod partikolari, retikolati ta' operaturi, korpi kulturali u istituzzjonijiet kulturali, li jinvolvu f'tmod partikolari professjonisti fi Stati differenti li jipparteċipaw bil-hsieb li jirrealizzaw proġetti kulturali strutturali kemm kif ukoll barra l-Komunità. Din il-miżura tirrelata ma' proġetti sinjifikanti ta' kwalità b'dimensjoni Ewropea, li tinvolvi ta' l-anqas hames Stati li jipparteċipaw fil-programm Kultura 2000.

Il-Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali għandhom ikunu mmirati lejn it-twertieq ta' azzjonijiet kulturali strutturali, multiannwali, bejn operaturi ta' diversi Stati Membri u dawk ta' Stati oħrajn li jipparteċipaw fil-programm Kultura 2000. Dawn il-Patti ta' Ftehim għandhom jikkonċernaw azzjonijiet transnazzjonali li jikkonċernaw qasam kulturali wiehed, (azzjonijiet vertikali) bħall-mużika, l-arti tal-palk, arti tal-plastik u viżwali, kotba u qari inklużi t-traduzzjoni u l-wirt kulturali. B'zieda dawn għandhom jippromwovu, ukoll bl-użu ta' midja ġdida, il-ksib ta' azzjonijiet tarns-setturali integrati (azzjonijiet orizzontali bbażati fuq is-sinerġija), jiġifieri l-assocjar ta' diversi oqsma kulturali.

Il-Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni proposti b'dan il-mod għal sa tlett snin għandhom jinkludu l-attivitajiet kollha li ġejjin jew uħud minnhom:

- (i) il-koproduzzjonijiet u ċ-ċirkolazzjoni ta' xogħolijiet u ġrajiet kulturali oħrajn fl-Unjoni Ewropea (per eżempju esibizzjonijiet, festivals, eċċ.), u jintgħamlu disponibbli għall-akbar numru possibbli ta' ċittadini;
- (ii) il-mobilità ta' artisti, kreaturi u operaturi kulturali oħrajn;
- (iii) aktar tahrig għall-professjonisti fil-qasam kulturali u skambju ta' esperjenzi kemm f'termini akkademiċi u prattiċi;

- (iv) it-titjib ta' siti kulturali u monumenti ġewwa l-Komunità bil-ħsieb li titqajjem kuxjenza ta' kultura Ewropea;
- (v) proġetti ta' riċerka, kampanji ta' kuxjenza pubblika, attivitajiet għat-tagħlim u t-tixrid ta' għerf, laqgħat, kongressi, laqgħat dwar temi kulturali ta' importanza Ewropea;
- (vi) l-użu ta' teknoloġiji ġodda;
- (vii) proġetti mmirati li jenfasizzaw id-diversità kulturali u l-multilingwiżmu, jippromwovu konossjenza komuni ta' l-istorja, l-għeruf, il-valuri kulturali komuni tal-popli Ewropej u l-wirt kulturali komuni tagħhom.

Wara konsultazzjonijiet mal-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 5(1) tad-Deċiżjoni, il-Komunità għandha tagħti sostenn għal-implimentazzjoni ta' Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali. Għandu jkun mahsub biex tiġi koperta mhux biss parti mill-iffinanzjar tal-proġett, iżda wkoll spejjeż li jirrelataw mal-istabbiliment inizjali ta' kooperazzjoni dejjiema, li tista' tkun multiannwali, f'forma legali rikonossuta f'wieħed mill-Istati Membri ta' l-Unjoni.

Sabiex il-ftehim ikun eliġibbli, l-attivitajiet li jkopri għandhom jinvolvu operaturi minn ta' l-anqas hames Stati li jippartecipaw fil-programm Kultura 2000.

Dawk responsabbli għall-Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali multiannwali li jirċievu sostenn tal-Komunità għal aktar minn sena waħda għandhom jibgħatu lill-Kummissjoni fl-aħħar ta' kull sena sommarju ta' l-attivitajiet imwettqa u l-ispiża fuq kull attività, sabiex is-sostenn tal-Komunità jingiebb 'l quddiem matul il-perjodu tal-proġett.

Is-sostenn tal-Komunità ma għandux jisboq is-60 % tal-baġit tal-Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali. Ma għandux ikun aktar minn Ewro 300 000 fis-sena.

Dan is-sostenn jista' jiżdied b'massimu ta' 20 % sabiex ikopri l-ispejjeż rilevanti magħmula fl-amministrazzjoni tal-Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali.

1.3. *Ġrajjet speċjali kulturali b'dimensjoni Ewropea jew internazzjonali*

Dawn il-ġrajjet, sostanzjali fl-iskali tagħhom u fil-ghan, għandhom jiġu milqugħa tajjeb mill-poplu ta' l-Ewropea u jghinu niex jiżdied is-sens tagħhom li jkunu jagħmlu parti mill-istess komunità kif ukoll biex isiru konxji mid-diversità kulturali ta' l-Istati Membri, kif ukoll għal djalgu interkulturali u internazzjonali.

Dawn il-ġrajjet jinkludu b'mod partikolari:

- (i) il-Kapitali Ewropea ta' Kultura u x-Xahar Kulturali Ewropew;
- (ii) l-organizzazzjoni ta' konferenzi biex jiġu studjati kwistjonijiet ta' interess komuni kulturali sabiex jitravwem djalgu kulturali kemm ġewwa kif ukoll barra l-Komunità;
- (iii) l-organizzazzjoni ta' ġrajjet inovattivi kulturali li jkollhom appell qawwi u li jkunu aċċessibbli għaċ-ċittadini b'mod ġenerali, partikolarment fil-qasam tal-wirt kulturali, attivitajiet artistici u l-istorja Ewropea, u li b'mod partikolari jipprovdu rabta bejn l-edukazzjoni, l-arti u l-kultura;
- (iv) ir-rikonossiment u l-enfasi fuq talent artistiku Ewropew, partikolarment fost iż-żagħżagħ per mezz ta', fost hwejjeg oħra, premijiet Ewropej fl-isferi varji kulturali: letteratura, traduzzjoni, arkitettura, eċċ.;
- (v) sostenn għall-proġetti ammessi mill-awtoritajiet xierqa ta' l-Istati li jippartecipaw u li jinvolvu l-konservazzjoni u s-salvagward tal-wirt kulturali ta' importanza prominenti li jikkontribwixxu għall-iżvilupp u t-tixrid ta' kunċetti inovattivi, metodi u teknika fl-ivell Ewropew u li jkunu jistgħu jiġu deskritti bħala "laboratorji ta' wirt Ewropew".

Il-projoritajiet li jirrelataw ma' dawn il-ġrajjet għandhom ikunu stabbiliti wara konsultazzjoni mal-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni.

Is-sostenn tal-Komunità ma għandux jisboq is-60 % tal-baġit għal grajja speċjali kulturali. Ma għndux ikun anqas minn Ewro 200 000 jew aktar minn Ewro miljun wieħed għall-ġrajjet imsemmija fil-partita (i). Għall-ġrajjet imsemmija fil-partiti (ii) sa (v), il-limiti li jikkorrispondu għandhom fil-parti l-kbira tal-każi ma jkunux anqas minn Ewro 1 500 000 fis-sena u fil-każi kollha mhux aktar minn Ewro 300 000 fis-sena. L-alokazzjoni indikattiva għal dawn l-attivitajiet għandhom ikunu 10 % tal-qafas finanzjarju tal-programm.

It-tlett tipi ta' ġrajjet u azzjonijiet deskritti fl-I.1, I.2 u I.3 isegwu jew attitudni vertikali (li jikkonċernaw qasam kulturali wieħed) jew orizzontali (assoċjati ma' diversi oqsma kulturali).

Deskrizzjoni indikattiva ta' dawn l-attitudnijiet hija provduta fl-Anness II.

II. **Koordinazzjoni ma' strumenti oħrajn tal-Komunità fil-qasam tal-kultura**

Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-koordinazzjoni ma' l-istrumenti l-oħrajn tal-Komunità attivi fl-isfera kulturali permezz ta' azzjonijiet speċifiċi, Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni kulturali u ġrajjet speċjali kulturali, prinċipalment bil-ħsieb li tippromwovi u tirranga għall-kollaborazzjoni bejn setturi b'interessi komuni u li jikkonverġu, bħal, per eżempju:

- turizmu u kultura (permezz ta' turizmu kulturali),
- kultura, edukazzjoni u żaġġżagħ (b'mod partikolari, presentazzjonijiet fi skejjet u kulleggi ta' prodotti awdjuviżwali u multimedja dwar il-kultura Ewropea, b'kumertarju minn artisti kreattivi u li jahdmu fil-qasam),
- kultura u impiegi (l-inkoraġġiment ta' holqien ta' impiegi fis-settur kulturali, speċjalment fl-oqsma ġodda kulturali),
- kultura u relazzjonijiet esterni,
- statistika kulturali li tirriżulta minn skambju ta' informazzjoni komparattiva statistika fil-livell tal-Komunità,
- il-kultura u s-suq intern,
- kultura u riċerka,
- kultura u esportazzjoni ta' oġġetti kulturali.

III. **Komunikazzjoni**

Dawk li jirċievu sostenn tal-Komunità għandhom isemmu esplicitament dan is-sostenn, bl-aktar mod prominenti possibbli, fl-informazzjoni kollha u l-komunikazzjonijiet li jirrelataw mal-proġett.

IV. **Għajjnuna teknika u azzjonijiet li jakkumpanjaw**

Fl-esekuzzjoni tal-programm Kultura 2000, il-Kummissjoni jista' jkollha rikors għal organizzazzjonijiet ta' għajjnuna teknika li għaliha jkun ippjanat il-finanzjament fi hdan l-iffinanzjar totali tal-programm li ma tisboqx it-3 % ta' dan imsemmi l-aħhar. Hija tista' wkoll, taht l-istess kondizzjonijiet, tagħmel użu minn esperti jew retikolati ta' esperti.

B'żieda, il-Kummissjoni tista' tirraġġa studji ta' evalwazzjoni kif ukoll torganizza laqgħat, diskussjonijiet jew laqgħat oħrajn ta' esperti li jistgħu jgħinu fl-implimentazzjoni tal-programm Kultura 2000. Il-Kummissjoni tista' wkoll torganizza azzjonijiet li jirrelataw ma' informazzjoni, publikazzjoni u tixrid.

V. **Punti ta' kuntatt**

Il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhomnjorganizzaw fuq bażi volontarju, u jżidu, l-iskambju komuni ta' informazzjoni għal użu fl-implimentazzjoni tal-programm Kultura 2000, permezz ta' punti kulturali ta' kuntatt li għandhom ikunu responsabbli għal:

- promozzjoni tal-programm,
- l-iffacilitar ta' aċċess għall-programm għal, u l-inkoraġġiment għall-partecipazzjoni fl-attivitajiet tiegħu bl-akbar numru ta' professjonisti u operatori fil-qasam kulturali possibbli, permezz tat-tixrid effettiv ta' informazzjoni,
- il-provvediment ta' rabta effiċjenti ma' l-istituzzjonijiet varji li jipprovdu għajjnuna lis-settur kulturali fl-Istati Membri, u b'hekk tikkontribwixxi għall-komplementarjetà bejn il-miżuri mehuda taht il-programm Kultura 2000 u l-miżuri nazzjonali ta' sostenn,
- tipprovdi informazzjoni u kuntatt fil-livell xieraq bejn operatori li jipparteċipaw fil-programm Kultura 2000 u dawk li jipparteċipaw fi programmi oħrajn ta-Komunità miftuha għall-proġetti kulturali.

VI. **Tqassim tal-baġit shih**

- VI.1. Fil-bidu ta' l-operazzjoni, u mhux aktar tard mill-1 ta' Marzu ta' kull sena, il-Kummissjoni għandha tibgħat lill-Kumitat tqassim bil-quddiem tar-riżorsi tal-baġit skond it-tip ta' azzjoni, waqt li tagħti kont, għal dan il-ghan, l-għanijiet stipulati fl-Artikolu 1 tad-Deċiżjoni.
- VI.2. Il-fondi disponibbli għandhom jitqassmu internament sugġetti għall-linji gwida indikattivi li ġejjin:
 - (a) il-fondi allokat għal azzjonijiet inovattivi speċifiċi u/jew sperimentali ma għandhomx ikunu ta' aktar minn 45 % tal-baġit annwali tal-programm Kultura 2000;
 - (b) il-fondi allokat għal azzjonijiet integrati koperti b'Patti ta' Ftehim ta' Kooperazzjoni Kulturali strutturati, multiannwali ma għandhomx ikunu ta' anqas minn 35 % tal-baġit annwali tal-programm Kultura 2000;
 - (c) il-fondi allokat għal grajjet speċjali kulturali b'dimensjoni Ewropea u/jew internazzjonali għandhom ikunu madwar 10 % tal-baġit annwali għall-programm Kultura 2000;
 - (d) il-bqija tan-nefqa, inkluzi l-ispejjeż relatati mal-punti ta' kuntatt, għandha tkun madwar 105 tal-baġit annwali għall-programm Kultura 2000.
- VI.3. Il-perċentwali kollha mogħtija hawn fuq huma indikattivi u jistgħu jiġu adattati mill-Kumitat skond il-proċedura preskritta fl-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni.

ANNEX II

DESKRIZZJONI INDIKATTIVA TA' ATTITUDNIJET VERTIKALI U ORIZZONTALI

It-tlett azzjonijiet tal-programm Kultura 2000 jirrappreżentaw jew attitudni vertikali (li tikkonċerna qasam kulturali wiehed) jew attitudni orizzontali (li tassocja diversi oqsma kulturali).

Bhala indikazzjoni, dawn jistgħu jiġu kunsidrati bil-mod li ġej.

I. Attitudni vertikali

Din timplika attitudni settorali li tfittex li tagħti kont tal-htigiet speċifiċi ta' kull qasam kulturali, b'mod partikolari.

(a) fl-oqsma li ġejjin: mużika, l-arti tal-palk, l-arti tal-plastik u viżwali, l-arkitettura, kif ukoll tirrigwarda forom ohrajn ta' espressjoni artistika, per eżempju l-multimidja, l-fotografija, il-kultura tat-tfal u l-arti fit-triq. Din l-attitudni, skond l-aspetti individwali ta' kull qasam kulturali, għandha:

- (i) tippromwovi skambji u kooperazzjoni bejn operaturi kulturali;
- (ii) tgħin iċ-ċaqliq ta' artisti u x-xogħlijiet tagħhom madwar l-Ewropa;
- (iii) ittejjeb il-possibbiltajiet ta' taħriġ u aktar taħriġ, b'mod partikolari fejn maqgħud mal-mobilità mtejjba ta' dawk li jahdmu fil-qasam kulturali (inklużi għalliema u studenti);
- (iv) thajjar il-kreattività, waqt li ssostni l-implimentazzjoni ta' attivitajiet li jippromwovu artisti Ewropej u x-xogħlijiet tagħhom fl-oqsma msemmija hawn fuq ġewwa l-Ewropa u tiffavorixxi politika ta' djalogu u skambji ma' kulturi dinjija ohrajn;
- (v) issostni inizjattivi li jistgħu jużaw il-kreattività bhala mess ta' integrazzjoni soċjali.

(b) Fir-rigward tal-kotba, l-qari u t-traduzzjoni, din l-attitudni timmira biex:

- (i) tinkoraġġixxi skambju kooperazzjoni bejn istituzzjonijiet u/jew individwi minn Stati Membri differenti u pajjiżi ohrajn li jipparteċipaw fil-programm kif ukoll pajjiżi terzi;
- (ii) ittejjeb il-konsapevolezza u t-tqassim ta' holqien letterarju u l-istorja tal-poplu Ewropew billi ssosti t-traduzzjoni ta' xogħlijiet letterarji, drammatici u ta' riferenza, speċjalment dawk f'lingwi Ewropej anqas użati u l-lingwi tal-pajjiżi Ewropej ċentrali u tal-lvant;
- (iii) thajjar il-mobilità u aktar taħriġ ta' dawk li jahdmu fil-qasam tal-kotba u tal-qari;
- (iv) tippromwovi l-kotba u l-qari, b'mod partikolari fiż-żagħżagħ u dawk is-setturi tas-soċjetà anqas favoriti.

Il-kondizzjonijiet preskritti fl-ewwel paragrafu ta' l-Anness I.1 jikkonċernaw in-numru minimu ta' operaturi li huwa meħtieġ minn pajjiżi li jipparteċipaw sabiex jiġu presentati proġetti taħt il-programm "Kultura 2000", jistgħu jiġu adattati sabiex jagħtu kont tal-htigiet speċifiċi tat-traduzzjoni letterarja.

(c) Fir-rigward ta' wirt kulturali ta' importanza Ewropea, b'mod partikolari intelletwali u mhux intelletwali, wirt mobbli u immobbli (mużewijiet u kollezzjonijiet, libreri, arkivi, inklużi arkivi fotografici, arkivi awdjovizwali li jkopru xogħlijiet kulturali), wirt arkeologiku u taħt l-ilma, wirt ta' arkitettura, dawk is-siti kulturali kollha u pajsagħġi (oġġetti kulturali u naturali), din l-attitudni tfittex:

- (i) li tinkoraġġixxi proġetti ta' kooperazzjoni immirati lejn il-konservazzjoni u r-restawr tal-wirt kulturali Ewropew;
- (ii) li tinkoraġġixxi l-iżvilupp ta' kooperazzjoni internazzjonali bejn istituzzjonijiet u/jew operaturi, sabiex tikkontribwixxi għal skambju ta' teknika u l-iżvilupp ta' l-aħjar prattika fir-rigward tal-konservazzjoni u s-salvagward tal-wirt kulturali;
- (iii) li ttejjeb l-aċċess għall-wirt kulturali; fejn ikun hemm dimensjoni Ewropea, u tinkoraġġixxi -parteċipazzjoni attiva tal-pubbliku in ġenerali, b'mod partikolari tfal, żagħżagħ, u abitanti m'ahda mill-kultura minn reġjuni rurali jew periferali tal-Komunità;
- (iv) li tinkoraġġixxi l-mobilità u t-taħriġ dwar il-wirt kulturali hal dawk li jahdmu fis-settur kulturali;
- (v) li tinkoraġġixxi kooperazzjoni internazzjonali għall-iżvilupp ta' teknoloġiji ġodda u inovazzjoni f'setturi differenti tal-wirt u fir-rigward tal-konservazzjoni ta' snajja u metodi tradizzjonali;
- (vi) li tagħti kont tal-wirt f'politka u programmi ohrajn tal-Komunità;
- (vii) li tinkoraġġixxi l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti.

Il-htigiet speċifiċi tas-setturi differenti tal-hajja kulturali (arti tal-palk u viżwali, kotba u qari, wirt kulturali, eċċ.) għandu jingħata kont tagħhom b'mod bilanċjat fl-allokazzjoni tal-fondi

II. Attitudni orizzontali

Din l-attitudni tfittex li tippromwovi sinerġija u tiżviluppa kreazzjoni kulturali, kemm permezz tal-promozzjoni ta' attivitajiet trans-settorali li jinvolve numru ta' setturi kulturali, kif ukoll permezz tas-sosteniment ta' attivitajiet kongunti li jinvolve programmi u politika differenti tal-Komunità (b'mod partikolari dawk li jikkonċernaw l-edukazzjoni, iż-żagħżagħ, it-taħriġ professjonali, l-impiegi, eċċ.).

L-allokazzjoni indikattiva għal dawn l-attivitajiet għandhom ikunu 10 % tal-qafas finanzjarju tal-programm.
